

Zonaanbidding (1980)

Een aanbidding van de Energie

cyclische platform

met een voorspel
4 symfonische delen
en een naspel

Idee, Muziek, Michael Fahres
Tekst: Siegfried C. Matschke
Vertaling: Marcel Otten, Michael Fahres, Anjo Leenen
Regie: Marcel Otten
Video: Mazzo Video Art Centre Amsterdam,
Sterrenwacht RU Utrecht

Acteurs:
Rezy Schumacher
Ben Lansink
Jacques Hendrikx

Productie: Instituut voor Sonologie Utrecht, CEM Studio
Hilversum, Mefistostudio Utrecht

Met medewerking van: Instituut voor Ruimteonderzoek RU Utrecht,
Instituut voor Theaterwetenschap GU Amsterdam, Studio STEIM Amsterdam,
Première in het Palais de Beaux Arts Bruxelles
op 17 oktober 1980

ZONAANBIDDING

Voorspel: Indiaans sprookje

In de loop van de vijftiende eeuw vestigden de Azteken een rijk, dat zich tot de kusten van de beide oceanen uitstrekte.

Alle veldtochten gingen gepaard met plundering en massamoord, een rijke buit aan slaven en gruwelijke offerritten ter ere van de goden.

Gedurende zulk soort ceremonies liet men twintigduizend gevangenen in rijen van twee aantreden. Hun borst werd opengesneden en hun hart uitgerukt.

Het leger der Azteken vertegenwoordigde de grootste macht in het rijk en de priesters leerden de kinderen achting te hebben voor de krijgsdeugden. Zodra de zonen van adellijke families vijftien jaar werden, moesten zij beslissen, of zij priester of soldaat wilden worden.

Ongetwijfeld lagen aan de mensenoffers bij de Azteken motieven van religieus magische aard ten grondslag. Zij zouden ertoe dienen de bovennatuurlijke krachten van de goden te behouden.

Maar pure voedings-economische redenen zijn niet uit te sluiten: de offers leverden een zeer gewaardeerde voeding op.

In normale tijden lag het aantal jaarlijkse offers rond de tienduizend, hetgeen een geregelde eiwittoevoer opleverde.

Ondanks deze afstotelijke kanten had de cultuur van de Azteken met haar schrift en haar kalender, haar grote kunstwerken en haar stedenbouw een onbetwistbaar hoogtepunt bereikt.

De Azteken kenden echter noch het wiel, noch het koren en gerst, glas en ijzer. Zij volbrachten daarentegen met hun instrumenten van harde steen ware wonderen.

ZONAANBIDDING

De offerpriester boorde een grote lemmer van jade in de borst van het offer en sneed hem het hart uit, vervolgens stroopte hij hem de huid af en bekleedde zich ermee. Tenslotte doopte hij zijn handen in het bloed.

Van de precolumbiaanse culturen leerden de Europeanen maïs, tabak, cacao en rubber kennen. De aardappelteelt bracht een landbouweconomische revolutie in de oude wereld teweeg.

Voorspel: Duitse anekdote

In de tijd na de koningen, toen het al moeilijker werd mensen onder een noemer te brengen en de metalen zwaarden zonder kruis te kruisen, verwerkelijkte meneer Adolf Hitler de "Autobahn" als de uiteindelijke voortzetting van het wiel, ook voerde hij de idee van de wagen voor het volk in de fabriek uit.

Daarop volgende oorlogen moesten enkel en alleen de voedingsspeelruimte voor een gegroeide en mobielere maatschappij vergroten, die naast de aardappelteelt nu ook op andere markten met hun geringere cultuur binnen drong.

De bij de hoogovens opgedane ervaringen ter vergroting van het bruto nationaal product droeg men prewetenschappelijk over op een oriëntaalse minderheid, wiens culturele kenmerk gouden kiezen waren.

Voorspel: Republikeinse novelle

De Bondsrepubliek Duitsland levert noch wapens in spanningsgebieden noch in ontspannen ontwikkelingslanden van de categorie drie of vier. Laat staan dat zij de rente voor de hoogwaardige elektronica zouden kunnen opbrengen, daarom eenvoudige landbouw- en visserijwerktuigen, wollen dekens, voorbehoedsmiddelen.

ZONAANBIDDING

Het bruto nationaal product van de Bondsrepubliek Duitsland groeide van 1963 tot 1973 van 347 miljard DM naar 930 miljard DM, dat van de Sovjet Unie in dezelfde periode van 738 miljard DM naar 1,180 miljard DM, dat van de Verenigde Staten van 2,250 miljard DM naar 3,764 miljard DM.

Onder de kop vlees- en worstverdragen werd in Zaïre, het vroegere Belgisch Kongo, door Duits privé initiatief een oppervlakte ter grootte van Beieren gepacht. Deze dient als testterrein voor de goedkoopste raket ter wereld, een economisch wonderwapen voor de Derde Wereld.

Het Afrikaanse woud der subtropen is hier in grote mate vrij van wegen en bevolking, zo dat men ongestoord technologie kan ontwikkelen. De experimenteer- en rakettenilo's kunnen later ooit met koren gevuld worden, en wel van het soort der snelgroeiende tarwe met korte halmen, welke de Nobelprijswinnaar voor de Vrede Borlaug ontwikkelde in zijn internationaal centrum voor maïs- en tarweverbetering te Mexico.

Het vullen van de silo's staat of valt met de aanleg van wegen want de bevolking, gewend aan autarkie en honger, moest zijn plotseling geproduceerde overschotten naar een markt kunnen transporteren. De Bondsrepubliek Duitsland bezit een totale lengte van 416.000 km aan bestaande beton- en asfaltwegen, de USSR - 90 maal groter dan de Bondsrepubliek - een van 226.000 km, de VS - 36 maal groter dan de Bondsrepubliek - een van 3.600.000 km. De tarweoogst bedroeg in 1973 in de USSR 17,4 ton per ha., in de VS 21,4 ton per ha, in de Bondsrepubliek 44,5 ton per ha.

Zonaanbidding: Nivea

I. Nivea het licht der
Verlichting zonnebeschermingsfactor
de vooruitgang van de natuurwetenschap
Piz Buin factory een glimmend licht opgezet
Manufactuur van alleen de mens

ZONAANBIDDING

grijpbaar gemaakt meniscus
fallus pancreassap en
om te lezen een schouderblad
de Schroefbare tijdbom.
Nivea Melk onbreekbaar
in de plastic fles aan het strand
de kernreactor in de wei
opgewarmde zilveren forellen
het koude smeltwater het
warme koelwater
homo erectus
de met lood gevoederde melkkoeien
de paardenbloem de zonnebloem
de glanzende buiken van de naar
boven zwemmende vissen
homo erectus erectissimus
homo seksueel my
home is my
castle

de zaadwei aan de badplaats
de badspons uit kikkerdril
platanen palmenstrand fallische
damesimplantaten de smeeroliefilm
der fantasie van de boulevardpers
my home is

II. De vetcrème van de alveesklier
het uitgeknepen vet van de met
ivoren staafjes geritualiseerde
zwarte guerrillero's
het drijvende vet afscheppen
de afgeslagen koppen
als kaantjes smelten Mao
heeft gezegd als guerrillero moet
je zwemmen in de massa
het is niet voldoende dat bloed vloeit
men moet zijn richting bepalen
naast de tol van bloed en tollenaar

Nivea de glijmiddelbescherming
witte gele bruine neusruggen
jukbeenderen schouderpijnen
in de harten blik je niet
maak je de lichamen soepel
door in te vetten aan de zandstranden aan
de suikerrietstranden werp je
ultraviolette gekromde fallus
neer in de geparkeerde rijen van

ZONAANBIDDING

de palissaden der gebruide
tweebenigen
het eiwitgebrek van de atoom paddenstoel
het orgasme de zomersproeten
de gemoedsreacties van de kleine
man op de straat van
Berlijn-Moabit of München-
Bogenhausen onder de zon
aan het strand zijn zand in het raderwerk
in de ogen gestrooid

III. Als je eens een neger
gezien hebt die zich met Nivea
ingecremed heeft zal je
lachen zie je je zal
lachen ik heb er een gezien
die zijn dijen inwreef
met het gesmolten buikvet
van zijn vijand: vet zal je lachen
als ik je opnieuw vertel
van de bajonet met duim en
wijsvinger afgedrukt maar zo
zijn de wilden je hebt alle
reden tot lachen en de zwarten
ook wit is hun vet
grauwwit en ziet er uit als
het onze enkel dat je het weerzinwekkend
vindt die hele scène een
kannibalisme als in
de slaapkamer

IV. Jij jouw sterke hand zou ik willen
zien jouw bruine je
behaarde met de ontelbare vingers
hoe je de crème uit de tube
schuift in mijn witte rug
weldra ben ik bruin als je
achter zo wrijft houdt
zoals bij parels van een ketting
afstand hé jij neem je vingers erbij
in het blik is nog meer en
de zon maakt het zo zacht
neem iedere vingertop vol kijk
mijn schouderbladen links
en rechts als zeilen voor de
baai staan je moet ze beide
nemen trek de
witte Nivea streep over

ZONAANBIDDING

mijn buik nu speel de
loopgravenoorlog verder nu onbes-
chut door
voorhuiden

Zonaanbidding: Pyromanie

ik schenk je mijn aansteker
aan het eind van de 125e straat van New
York jij uitgebluste zwarte hoer
noem je prijs ik wil
geen aan lager wal geraakte blanke zijn
ik ben naar jou gekomen jij smerige teef
omdat je met z'n tweeën niet
in een goot legt omdat
je met z'n tweeën groter bent dan een
goot in New York
declaration of my right kom
laten we het doen bij de gekleurde
brandkraan doen we
alsof we op een taxi wachten
laat s' nachts nee laten we
hier blijven ik wil niet
dat je zwarte broeders mij
in Mount Morris park koud maken alleen
omdat ik ga liggen met jou en
me ziek maak met jou hier
pak de brandkraan hier tappen we af
wat ooit twee benen staande
voor elkaar krijgen hier
neem mijn aansteker opdat
je de straten aansteekt
omdat
de straat je veracht

de dikke lichten
uit een brandend huis zien storten
de kleren flakkeren aan
de brandtrap en jouw zwarte
broeders bedienen zich zwetend
door het gebarsten etalageglas:
klim op de scherven draag hoger
het bekken ze draaien de brandkranen
open die wij bezet houden klim erin
bloedige offers brengen de fallus
de Grauberg: Olympus de bedrogene
afschrikken in de fotofinish
het Olympisch vuur fakkelschaal Rome
Tokio Mexico City de mooiste rij

ZONAANBIDDING

München Montreal Melbourne Moskou
brandewijn vuurwater geslachts-
controle syfilis de bloeddoorlopen
voeten de opengestoten tenen van de scalpjagers
de gebroken ogen de verbonden enkels de
trofee: *je medaille tonen*

de gasleiding naar het Olympisch vuur
onderbreken de voortgang van de spelen
in gevaar brengen coïtus interruptus de
wolk die Abraham gebod Isaak te
schonen de broer van Icarus van de
gevleugelde van Daedalus: heb
jij zin de hele handel in de lucht
te laten vliegen bij de schuimende brandkraan
in Fürstenfeldbruck de helikopters
de lichtkranten van de pers
doe je ding je
Kalashnikov trek 'm: Napalm

van kinderen wezen maken
van spelende kinderen kinderen zonder
armen maken van kinderen onder de
boog van een brug gele Vietnamese
waterlijken maken van schoolkinderen
een boekverbranding maken van
intellectuelen gekken maken van
oorlogsvijanden afgunstigen maken
van missionarissen communisten maken
van communisten duivels maken van
pacifisten staatsvijanden maken
van emigranten deserteurs maken van
levenden doden maken van soldaten
mondige christenen maken van mondigen
mondododen maken napalm dooft
mondgeur napalm brengt ons nader
napalm maakt van volwassenen handzame
pakketten van 30 cm groot
stalinorgels maken een te deum
in het kerkschip zwemmen op
Robinson's eiland een vuurspuwende
berg met een brandkraan blussen
de Bikiniatol door een doelgerichte
atoombom onder water zetten
om mijn rekening te vereffenen
met de zee

Zonaanbidding: Bloedbezweering

ZONAANBIDDING

1. ritueel

Winnetou's bloedbroederschap bemoeilijkt
door intensieve nachtelijk lectuur
van Karl May
in bed liggen draaien en gedroomd
van de laatste dingen geloof
hoop liefde en aorta
de polsslag geopend
de aderlating gedronken
de spartelende hoofdhuid gedroogd

2. ritueel

Menstruatiebloed met de troebele
verse cellen van mijn zaaduitstorting
verhit en helder gemaakt
ouder geworden en de
smerigheid moeizaam in grappen
ingekleed vrouwen geïntimideerd
en het zwijgen gebroken in het aangezicht van
een zich pulserende anus

3. ritueel

Nazi mythes onzinnig in het bloed
van Auschwitz schoon te wassen
en als verleiding ervaren
door hyacinten
Narcissus de blauwe bloem in het oog
gedorst stro en doodskop
een kruisvaarderburcht en duizend
smeerlapperijen de balk in
het oog van de spitsbroeders
de norske joden
een blonde gehad betekende
mazzel gehad

1. verzoeking

ze zullen zeggen niets
was hem heilig wat ons
heilig is, wat wij op
de lippen dragen, zullen ze
zeggen, stootte hij in de trog
waarvan de zwijnen vraten

2. verzoeking

en ik zal niets zeggen
kunnen, niet tegenspreken dat
waarvan jullie zwijnen
vet zouden zijn geworden, als niet
van dat wat jullie zwaar

ZONAANBIDDING

op de maag lag, wat jullie
zo makkelijk over de lippen
kwam, alsof het verrukt
van de rijk gedekte
tafels viel, waaraan man en vrouw
zitten en het kind en
het porselein

3. verzoeking
neemt de beddenlakens neemt
de tafelkleden en verzamelt
alle vetvlekken zodat
jullie daarop leert zwemmen
tegen de hongervloed
die komen gaat

1. hosanna
Amen amen we hebben duizenden
amen en de gedekte tafels
van de heer hosanna we hebben
hosanna we hebben de
amen tot rijken
gemaakt

2. hosanna
in ons deel van de wereld
word gedeeld we hebben
een sociale politiek we
hebben een bruto nationaal product
we hebben een sociaal pakket
gebonden dat de sociale
trekproeven in dit deel
van de wereld standhoudt

3. hosanna
we hebben een begin gemaakt
we hebben dit continent tot
dat gemaakt we hebben dit
continent tot het onze gemaakt
we willen niet dat anderen daar
een eind aan maken we willen
dat ieder zijn deel verdient
in ieder deel van deze aarde
want
deze heeft een toekomst verdiend
die wij aankunnen

ZONAANBIDDING

Zonaanbidding: Dreamt of America

o my dream of America
o all my stream of
consciousness: sinds
ik weet dat Duitsers
hun kinderen en
herdershonden als
hun kinderen over de scheiding
strelen:
kan ik geen
paardenbloem meer onthoofden
en de rogge de
wuivende velden van zijn
aren hebben mij Duits
brood gebracht:
geur van ovens
de koperbast van de
dennenbomen daaruit de
bronzen mondingen
gegoten die de specht
bewoont de sparrensteegjes
de berkenwegen: o USA
je gaat je eigen weg

de eikels van de eikenbomen
vertrap ik kwaad zodat de wilde
zwijnen hun fijne
neuzen daaraan stoten zoals
aan glasscherven en
de paarden van de door mij
uitgeblazen paardenbloem
zullen machtig terug
komen zoals de para-
chutisten over Kreta over
Noorwegen ratatattttt
en afmaken wat zich beweegt:
de kinderen de maaimachines
de vrouwen de bakkerijen
varkensreuzel de
kaantjes nog voordat ze
in het vet geraken de
Vlaamse gaaien: mijn
fantasie geloof liefde
hoop de grijze
cellen de zaadlozing
de herinnering aan witte
borsten en ongecalcite
wanden van de nacht: jullie
nachtwachters jullie

ZONAANBIDDING

zedenmeesters jullie
grijsbroodvreter en
Goetheciteerders

o my dream of America
o my stream of
consciousness o James Joyce
o Ierland je katholieken
o jullie joden van Amerika jullie
onvergasten Sinaï een
Gazastrook: VS hoor
mijn smerige psalm
de door wilde zwijnen
doorwoelde grijsgroene
psalm van de aardappelsoep
een berkenbosje
Eichmann Spessart Schwarzwald
Warschau Stalingrad o
mijn kristallen
oren horen: Ezra Pound
Kreta de zijden
doeken van de parachutes
waaruit jullie trouw-
japonnen knipten jullie
blauwgeaderde bezopen
fjorden: je vuurwater
o America dream of dream
I dreamt my dreams
like New York City

zwarte chewing gum
verpest mij de syntaxis
o bruisend vooroordeel
uit Coca-Cola plakt
mijn keel en de
schaamharen op mijn
tong zodat ik mijn
volksliedje zing
over de zoet geworden
lippen gedenazificeerd:
negerzoenen Ierenbloed o
Kennedy John F. en
Becket Samuel
Wachten op liberty
en Berlijn: onvergetelijk
o van vaderland verdreven
o *am Arsche gekriegtes*
Duitsland door ijzeren
kruisen en gordijnen
gedeelde gaskamers

ZONAANBIDDING

douchecellen brandluiken
Doodszone: ratatatttt
Schöneberg een geallieerd
voorbehoud de Gedächtnis-
kirche een kontje
gedroogd grijsbrood
Grünen Messen Kennedys
woorden ich bin ein
Berliner Vaticaans
concilie en kaantjesvet
brood voor de wereld
eikels in Grünewald: o
my stream of consciousness
of Freude of schöner of
Götterfunke of Beethoven of
Bonn of Western of
Germany

Naspel: Sahel

tien centimeter regens be-
slissen in de islamitische
republiek Mauritanië over
leven en dood

200 miljoen ton geef
mij een pijprijn een
tankerroute toon mij de
bron in de woestijn met
het spiegelende beeld van de
zuipende paardenkop

naar schattingen van de UN-
organisatie voor voeding en
landbouw zijn van 2,6
miljoen stuks rundvee
de helft ten gevolge van de droogte in
Mauritanië omgekomen
zeven van de tien Mauritaniërs leven
van hun vee,
twee van de tien
van de landbouw

750 miljoen mensen zullen
in het jaar 2000 nog in de
pre-industriële fase blijven
steken het bruto nationaal product
glijdt hen door de vingers
per hoofd naar de uitgelekte

ZONAANBIDDING

statistiek desondanks
houden de nomaden en boeren
hardnekkig vast aan hun laatste
bezit de weerbare geiten de herders
hakten de laatste overlevende
bomen en struiken op mans-
hoogte om zodat de schapen en
geiten bij de loten van de kronen
konden komen de kudde vond
voedsel voor een halve dag
in de komende twintig jaar
groeit hier geen boom meer

200 miljoen ton zou een pijplijn
nodig hebben een politiek
voorspel laat mij de lippen zien
het speeksel te roeren
de verwoestende schaamte in de bi-
tumenschaduw te liefkozen

naar dezelfde serieuze
berekeningen zullen 1295
miljoen mensen in het jaar
2000 in de postindustriële
maatschappij leven met tachtig
keer zoveel nationaal product per
hoofd erbij zoals over de kam
de parachute het zwaard de
zongedroogde bakstenen

het is eenvoudigweg niet in het be-
wustzijn doorgedrongen, dat hier
op een oppervlakte half zo
groot als West-Europa zes miljoen
mensen in onmiddellijk
levensgevaar zijn gedroogd
te worden voor het sta-
tistische jaarboek
6265 miljoen Mensen worden
op dat moment in onze jaar-
telling de volle bewijs
kracht moeten opbrengen in
een wereld van tarwe per
hectare en de kilo-
watturen te overleven

200 miljoen ton vergeeft
onze pijplijn barrel
na barrel een vat zonder
bodem waarin niet de

ZONAANBIDDING

vliegen verzuipen zonder
van aardolie doortrokken rand

Serengeti mocht niet sterven
verzamelt uit alle kinderliedjes
de dieren en stuurt ze naar
de Sahel vangt het rundersterven
op in de strofen van het
verslag van de speciale correspondent
redt het fokvee versterkt
de leidende valuta van de groene
dollar in de noord-zuid dialoog

nog kan ergens een deel
van de wereld aan 20 komma 4
miljard ton aardolie onder
de woestijn van Saoedi-Arabië bezopen
raken alleen de sprinkhanen
vallen in de zoetwaterpoel
en maken hem begaanbaar voor
verspringende spiegelbeelden